Rambla de Catalunya, 16
Tel. 93 673 12 12 Fax 93 673 04 73
08754 EL PAPIOL (Baix Llobregat)
www.efados.com

MIL ANYS PELS CAMINS DE L'HERBA
Obra recomanada per
Catalunya Cultura

El llegat d'un món que s'acaba, un testimoni de la darrera transhumància a Catalunya

Novetat

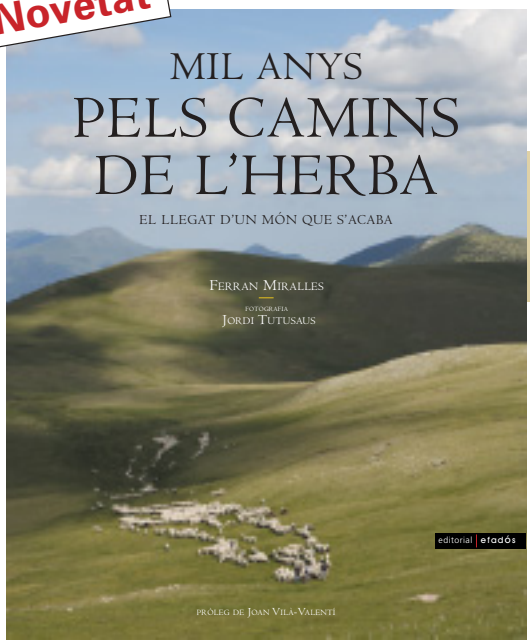

Mil anys pels camins de l'herba

El llegat d'un món que s'acaba

AUTOR	Ferran Miralles i Sabadell	PÀGINES	256 pàgines
FOTOGRAFIA	Jordi Tutusaus i Graus	IMATGES	250 fotografies
PRÒLEG	Joan Vilà-Valentí	COBERTA	Cartoné
ISBN	84-95550-49-0	FORMAT	29,7x24,6 cm
COL·LECCIÓ	Patrimoni per Descobrir	PVP	49 Euros

Sinopsi >>

Mil anys pels camins de l'herba, de Ferran Miralles i Sabadell, és una obra de síntesi, rigorosa i profundament didàctica, carregada d'emoció i de màgia. El llibre recull la grandiositat d'una cultura mil·lenària que ben aviat serà només llegenda: la dels pastors transhumants de les terres catalanes. L'objectiu de la càmera de Jordi Tutusaus i Graus ha sabut recollir, d'una manera magistral i amb exquisida sensibilitat, la fi d'una activitat i d'una manera de viure de la qual els autors han estat testimonis privilegiats.

Un dels grans actius d'aquesta obra és, sens dubte, la seva vocació d'acta notarial d'un món que, després de segles d'existència, ha arribat a la fi. Amb els darrers transhumants desapareix una manera diferent de viure el pas de les estacions, es perd una cultura material i espiritual extraordinàriament rica i d'una bellesa indubtable.

Mil anys pels camins de l'herba ens endinsa en el món de la ramaderia ovina tradicional catalana. Al llarg de les pàgines següents, plenes de fotografies, desfilen pastors, gossos i ramades; la memòria d'una xarxa oblidada, la dels camins ramaders; els darrers actors d'aquest vaivé que fou la transhumància; i el cicle desconegut, per a la majoria de nosaltres, de l'any dels pastors.

Aquest llibre salva un patrimoni que és en l'arrel de la cultura catalana, el llegat d'uns homes i d'unes bèsties que, durant més de mil anys, van caminar a l'encalç de l'eterna primavera, entre el mar i la muntanya.

Un testimoni de la darrera transhumància

MIL ANYS PELS CAMINS DE L'HERBA

EL LLEGAT D'UN MÓN QUE S'ACABA

Autors >>

Ferran Miralles i Sabadell (Barcelona, 1964) és llicenciat en Ciències Biològiques per la Universitat de Barcelona. Ha desenvolupat diversos càrrecs adjunts de gerència i de formació científica en una multinacional farmacèutica. S'incorpora al Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya l'any 1991, on desenvolupa diversos càrrecs de comandament en l'àmbit de la formació i la recerca, la promoció i la informació ambiental. Com a responsable de desenvolupament sostenible, coordina tècnicament l'Agenda 21 de Catalunya i diversos plans ambientals estratègics. L'abril de 2002 s'incorpora al Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat per coordinar l'avaluació ambiental estratègica dels plans territorials. El setembre de 2002 se li encomana la coordinació dels plans territorials parcials de l'Alt Pirineu i Aran i del Camp de Tarragona que impulsa el Govern de Catalunya.

Des de 1998 és president fundador de l'Associació d'Amics dels Camins Ramaders, des de la qual ha coordinat diversos treballs de recerca i, especialment, l'inventari de camins ramaders de la regió metropolitana de Barcelona i la seva avaluació com a xarxa de connectors ecològics. És coautor de l'exposició itinerant "Els pastors i els seus camins", que s'exposa al santuari de Núria, i del llibre *Camins de transhumància al Penedès i al Garraf*. Des de gener de 2004 és president del Club del Gos d'Atura Català.

Jordi Tutusaus i Graus (Barcelona, 1967), llicenciat en Belles Arts i professor de l'Institut d'Estudis Fotogràfics de Catalunya entre 1999 i el 2002, es dedica professionalment a la fotografia des de l'any 1990. Ha treballat en àmbits tan diversos com el laboratori en blanc i negre, el reportatge periodístic i editorial, i l'estudi publicitari. Ha participat en diversos projectes editorials, entre els quals destaquen els llibres de festes tradicionals *25 festes de Catalunya* i *Els colors de Santa Tecla*, i tres guies de descoberta dels Pirineus, amb les quals s'ha especialitzat en fotografia de paisatge i natura.

> **La tardor**. Dies daurats d'anar *a per avall*. (Triar i comptar dalt de la muntanya)

> **L'hivern**. El caliu del corral en el cor del fred

Capítols >>

El pastor català i el seu món

I. Homes i bèsties d'un món que s'acaba
Descripció de la jerarquia dels pastors, del bestiar gros i xic, del gos ramader i d'atura, i del principal enemic del ramat: el llop.

II. Un passat grandiós i, tanmateix, miserable
Anàlisi de l'època d'or de la ramaderia pirinenca i la crisi del sector del principi del segle XX.

III. Els ecos d'una cultura multimil·lenària
Recull de les creences i del folklore propi del món ramader, des de l'antiguitat fins avui dia.

Pels camins de la pols i de l'herba

IV. Sempre rere l'herba, entre el mar i la muntanya
Explicació de com funcionen els lloguers de les herbes i els conllocs de bestiar a Catalunya.

V. Una xarxa de camins on el bestiar té el dret de pas
Els camins ramaders i les diferents regions de la transhumància.

VI. Mil anys de transhumància a Catalunya
La transhumància ahir i avui. L'organització del viatge a peu.

La roda eterna de les esquelles

VII. La tardor. Dies daurats d'anar *a per avall*
Al final de l'estiu, dia de triar i comptar el bestiar. Les grans fires ramaderes.

VIII. L'hivern. El caliu del corral en el cor del fred
El Nadal, la festa major dels pastors i l'època de cria del ramat. Els dies crítics del final de l'hivern.

IX. La primavera. L'alegria de sortir a fora
L'època de bogar, de fer formatges, i de tondre el ramat i marcar-lo amb els senyals de cada casa.

X. L'estiu. Un mar d'herba en la immensitat del cel
Descripció de l'entrada de la gran ramada estival a muntanya. La vida als cims.

> **La primavera**. L'alegria de sortir a fora

> **L'estiu**. Un mar d'herba

Un testimoni de la darrera transhumància

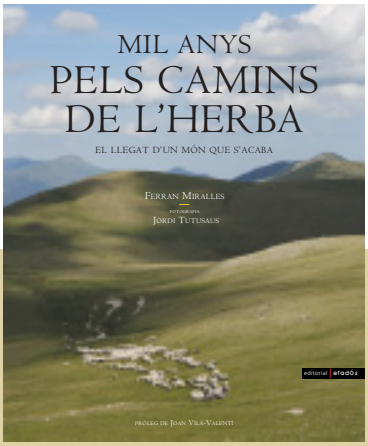

► I. **Rellotges de sol de Catalunya**
Societat Catalana de Gnomònica
ISBN 84-95550-40-7

► II. **Mil anys pels camins de l'herba**
Ferran Miralles i Sabadell
ISBN 84-95550-49-0

Col·lecció >>

La col·lecció Patrimoni per Descobrir, dirigida per l'Editorial Efadós, té la voluntat de preservar aquells elements significatius del passat, sovint predestinats a l'oblit, i difondre'n altres de més actuals; uns trets distintius que formen part del llegat etnogràfic català, ric i valuós, i que esdevenen una font d'inspiració constant.

El pòsit cultural de les diferents comarques catalanes pren protagonisme a Patrimoni per Descobrir, que dóna rellevància als béns arquitectònics, etnogràfics, científics i tècnics. Les formes de vida social són, alhora, un altre punt temàtic de la col·lecció. Una sèrie d'elements que intenten mostrar la riquesa patrimonial de Catalunya en els vessants natural, urbà o rural i tècnic. Algunes manifestacions són molt elaborades i font d'estudi rigorós, i altres es fan amb processos de reconeixement.

Els diversos indrets de les ciutats, els edificis més emblemàtics de les viles, les formes de vida més singulars i la biodiversitat que conforma el substrat paisatgístic del país s'engloben en aquesta col·lecció, que té com a màxima tractar els aspectes referencials que conformen la nostra manera de ser.

La interacció entre el medi i l'ésser humà en l'actualitat és un altre aspecte que serveix de referent en la col·lecció Patrimoni per Descobrir. Els temes d'estudi actuals coexisteixen amb altres aspectes de la cultura tradicional, amb elements del patrimoni històric i artístic del nostre país, tot vetllant pels valors d'interès culturals propis.

Per poder fer possible aquests objectius, l'Editorial Efadós ha esmerçat recursos per reunir el més gran nombre possible d'imatges i ha procurat representar tots els àmbits de la realitat tractada. La totalitat dels temes versats demostra la suma d'esforços fets, tant en l'àmbit tècnic com de materials. L'àmplia proposta de títols que ofereix la col·lecció, molts d'ells poc tractats fins ara, és un altre repte per a l'autor del treball, el qual fa una important recerca documental davant l'evident manca de bibliografia.

editorial | efadós

Rambla de Catalunya, 16
Tel. 93 673 12 12 Fax 93 673 04 73
08754 EL PAPIOL (Baix Llobregat)
www.efados.com

DISTRIBUïDORA
L'ARC DE BERÀ